

Liikenteessä käytettävien vaihtoehtoisten polttoaineiden merkinnät TRAFI/193298/03.04.03.00/2018

Määräyksen tausta ja säädöserusta

Laki liikenteessä käytettävien vaihtoehtoisten polttoaineiden jakelusta (478/2017) on tullut voimaan 1 päivänä elokuuta 2017. Lailla pannaan osaltaan täytäntöön vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/94/EU, jäljempänä jakeluinfradirektiivi.

Jakeluinfradirektiivin 7 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että saatavilla on merkityksellistä, johdonmukaista ja selkeää tietoa niistä moottoriajoneuvoista, jotka voidaan säännöllisesti tankata markkinoille saatetuilla yksittäisillä polttoaineilla tai ladata latauspisteissä. Nämä tiedot on annettava moottoriajoneuvojen ohjekirjoissa, tankkaus- ja latauspisteissä, moottoriajoneuvoissa ja moottoriajoneuvojen edustusliikkeissä jäsenvaltioiden alueella. Tiedon antamisen on perustuttava merkintäsääntöihin, jotka koskevat sitä, miten polttoaine täyttää eurooppalaisten standardointiorganisaatioiden standardit, joissa esitetään polttoaineiden tekniset eritelvät. Jos tällaisissa standardeissa viitataan graafiseen esittämistapaan, kuten värikoodijärjestelmään, kyseinen graafinen merkintä on tehtävä yksinkertaisella, selvästi näkyvällä ja helposti ymmärrettävällä tavalla:

a) vastaaviin jakelulaitteisiin ja niiden suuttimiin kaikissa tankkauspisteissä siitä päivästä alkaen, jolloin polttoaineita saatetaan markkinoille;

b) kyseisen polttoaineen kanssa suositeltujen ja yhteensopivien moottoriajoneuvojen kaikkiin polttoainesäiliöiden korkkeihin tai niiden välittömään läheisyyteen ja moottoriajoneuvojen ohjekirjoihin, kun tällaisia moottoriajoneuvoja saatetaan markkinoille 18 päivän marraskuuta 2016 jälkeen.

Jakeluinfradirektiivin 7 artiklan 5 kohdan mukaan, jos asiaankuuluvien eurooppalaisten standardointiorganisaatioiden standardien merkintäsääntöjä saatetaan ajan tasalle tai jos annetaan merkintöjä koskevia täytäntöönpanosäädöksiä tai kehitetään vaihtoehtoisia polttoaineita koskevia uusia eurooppalaisten standardointiorganisaatioiden standardeja tarpeen vaatiessa, vastaavia merkintävaatimuksia sovelletaan kaikkiin tankkaus- ja latauspisteisiin sekä jäsenvaltioiden alueella rekisteröityihin moottoriajoneuvoihin siitä lukien, kun on kulunut 24 kuukautta niiden ajan tasalle saattamisesta tai antamisesta.

Liikenteessä käytettävien vaihtoehtoisten polttoaineiden jakelusta annetun lain 5 §:n 4 momentin mukaan Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä pykälän 1 momentissa tarkoitetuista käyttäjille annettavista tiedoista ja merkinnöistä sekä niiden voimaantulosta.

Eurooppalainen standardointiorganisaatio (European Committee For Standardization) on 12 lokakuuta 2016 vahvistanut standardin EN 16942:2016 jakeluinfradirektiivissä tarkoitettujen moottoriajoneuvojen ja polttoaineiden yhteensopivuuden graafisesta esittämistavasta.

Määräyshankkeen tarkoituksena on antaa määräykset standardin SFS-EN 16942:2016 mukaisista käyttäjille annettavista tiedoista jakeluinfradirektiivissä tarkoitettujen ajoneuvojen ja polttoaineiden yhteensopivuudesta.

Määräyksen valmistelu

Määräyshanke päätös on annettu 30.5.2018. Määräysluonnos on valmisteltu Liikenteen turvallisuusvirastossa. Määräysluonnoksesta varataan tilaisuus antaa kirjalliset lausunnot ajalla 7.6-13.7.2018.

Arvio määräyksen vaikutuksista

Merkintästandardin yksilöintiä ja sen soveltamisen voimaantuloa koskevalla määräyksellä tuetaan Trafin vastuulla olevan neuvonnan ja valvonnan toimintamahdollisuuksia. Polttoaineiden merkinnoilla pyritään edistämään jakeluinfrastruktuurin soveltamista Suomessa mahdollisimman yhdenmukaisella tavalla muun EU-alueen kanssa.

Määräyksellä edistetään kuluttajan tietoisuutta vaihtoehtoisista polttoaineista ja siten vaihtoehtisten polttoaineiden käyttöönottoa markkinoilla.

Alan toimijoille aiheutuisi hieman kustannuksia merkintöjen asettamisesta.

Määräyksellä edistetään kuluttajan tietoisuutta vaihtoehtoisista polttoaineista ja vaihtoehtisten polttoaineiden käyttöönottoa markkinoilla. Tarkoituksena on tuoda SFS-EN 16942:2016 – standardin mukaisesti kuluttajien tietouteen yhdenmukaiset tiedot vaihtoehtisten polttoaineiden ja moottoriajoneuvojen yhteensopivuudesta.

Yksityiskohtaiset perustelut

Määräyksen mukaan vaihtoehtoisista polttoaineista käyttäjille annettaviin tietoihin polttoaineiden yhteensopivuuden merkitsemisestä sovelletaan standardia SFS-EN 16942:2016. Kyseisellä standardilla harmonisoidaan kaupallisten neste- ja kaasumaisten polttoaineiden merkinnät siitä, mitä vaihtoehtoista polttoainetta ajoneuvossa voidaan käyttää. Merkinnät on tarkoitettu esitettäväksi vaihtoehtisten polttoaineiden tankkauspisteissä, moottoriajoneuvoissa, moottoriajoneuvon edustuliikkeissä ja moottoriajoneuvojen ohjekirjossa. Moottoriajoneuvolla tarkoitetaan standardissa myös jakeluinfrastruktuurissa tarkoitettuja aluksia, mutta kansallisesti liikenteessä käytettävien vaihtoehtisten polttoaineiden jakelusta annetussa laissa meri- ja sisävesialusten maasähkön syötön ja maakaasun tankkauspisteiden ei ole sen perustelujen mukaan katsottu kuuluvan julkisen lataus- tai tankkauspisteen määritelmään, koska nämä eivät ole kaikkien käyttäjien käytettävissä olevia lataus- tai tankkauspisteitä. Lain perustelujen mukaan meri- ja sisävesialusten maasähkön syötön ja maakaasun tankkauspisteiden osalta laista ei myöskään kohdistuisi vaatimuksia koskien käyttäjille annettavia tietoja. (HE 25/2017 vp, s. 11) Määräys koskee siten vain tieliikenteessä käytettäviä moottoriajoneuvoja (M- ja N-luokat) sekä L-luokan ajoneuvoja.

Standardissa määritellään kullekin polttoaineen merkinnälle muoto ja symboli, jonka on tarkoitus ilmaista käyttäjille polttoaineen yhteensopivuudesta tankkauspisteellä. Lisäksi standardissa määritellään merkinnän sijoituspaikat tankkauspisteillä, ajoneuvoissa, ajoneuvojen ohjekirjoissa sekä ajoneuvojen myyntipisteissä. Standardin liitteessä A on luettelo standardin julkaisuhetkellä tiedossa olevista vaihtoehtoisista polttoaineista, joita merkinnät koskevat.

Standardia ei ole julkaistu suomen ja ruotsin kielellä vaan englanniksi, joten siitä saa pyydettyä tietoja suomen tai ruotsin kielellä Liikenteen turvallisuusvirastolta säädöksissä viitattavien standardien kielestä annetun lain (553/1989) 7 §:n mukaisesti.

Ennen määräyksen voimaantuloa Euroopan unionin markkinoille saatettuun moottoriajoneuvoon ei sovelleta määräyksessä tarkoitettua standardia eikä veloitetta käyttää standardissa määriteltäviä merkintöjä.

Määräyksen aikataulu

Määräys on tarkoitus lähettää lausuntokierrokselle ja ennakkonotifioitavaksi kesäkuussa. Määräys on tarkoitus antaa syyskuussa.

Jakeluinfrastruktuurin 7 artiklan 5 kohdan mukaan, jos asiaankuuluvien eurooppalaisten standardointiorganisaatioiden standardien merkintäsääntöjä saatetaan ajan tasalle tai jos annetaan merkintöjä koskevia täytäntöönpanosäädöksiä tai kehitetään vaihtoehtoisia polttoaineita koskevia uusia eurooppalaisten standardointiorganisaatioiden standardeja tarpeen vaatiessa, vastaavia merkintävaatimuksia sovelletaan kaikkiin tankkaus- ja latauspisteisiin sekä jäsenvaltioiden alueella rekisteröityihin moottoriajoneuvoihin siitä lukien, kun on kulunut 24 kuukautta niiden ajan tasalle

saattamisesta tai antamisesta. Eurooppalainen standardointiorganisaatio (European Committee For Standardization) on 12 lokakuuta 2016 vahvistanut standardin EN 16942:2016, joten määräyksen täytäntöönpanon takarajana 12.10.2018.

Määräyksestä viestiminen

Määräyshankepääätös, lausuntopyyntö ja valmis määräys julkaistaan Trafin internet-sivuilla ja lähetetään sähköpostitse tieliikenteen määräysvalmistelun tiedotuslistalle ilmoittautuneille.

LIITTEET:

-